

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
Dumineca 13 Iuliu st. v.
25 Iuliu st. n.

Va esi joi'a și duminec'a.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 52.

ANUL XVI.
1880.

Pretul pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

Camoens.

La 10 I. tr. Portugali'a a avutu o mare serbatore naționala. Atunce a serbatu ea al treile centenariu dela mórtea marelui ei poetu Luis da Camoens, carele a cântatu în o epopeia espedițiunea de descoperire facuta de Vasco de Gama.

El s'a nascutu la 1524, și a avutu o viața foarte aventuroasă. A studiatu la universitatea din Coimbra, unde a studiatu pe Homer. Mai apoi, ca tineru din familia nobila, a fost primitu în serviciu la curtea din Lisabona; inse în urmarea unei relațiuni de amoru cu o dama de onóre, fu silitu a parasí curtea.

Spre a-si suprimá durerea, se duse pe câmpul bataliei și luptá voinicesc la Ceuta în contra maurilor; inse unu glonțiu i stinse vederea ochiului dreptu.

Apoi dupa ce facú parte din mai multe campanie, se rentorse la Goa, și începú să cânte faptul cel mai mare al națiunii sale espedițiunea lui Vasco de Gama și cuceriirea Indiei orientale de către Iuzitani (portugalli); inse el nu-si numi poem'a dupa numele eroului aceleia, ci dupa al națiunii sale, adeverat'a eroina a aceleia, și astfel i-a quisu: „Luziad'a“.

Șese-spre-dece ani a lucratu densus la această epopeia, pe care o scapá în fuga notându cu drept'a și ținend'o cu stâng'a.

Mai târziu rentorsu în patria, regele primi, ce e dreptu, poem'a oferita lui, inse oferi poetului așa mica pensiume, încât densus nu fu în stare să traiască din ea. Apoi se și bolnavi, dar el ca și cavaleru neputendu cerși, credinciosul seu servitoru cerși pentru densus pe stradele Lisabonnei. În fine muri în spitalu la 10 Iunie 1580.

„Luziad'a“ e o epopeia în adevér moderna, căci pe când toti epopeistii cântara sujete antice, densus a cântatu pe acela care a muritu tocmái în anul acel'a în care s'a nascutu el, adeca aprópe pe unu contimporanu.

El a cântatu așa dicendu niște esperintie nemijlocite, facendu însusi acea cale, suferindu acclesi pericole și nezasuri, prin cari a trecut eroul seu.

Epopei'a lui are unu interesu specificu, prin elementul istoricu despre faptele na-

țiunii portugese, a regilor și mai-marilor ei, care, de și ocupa locu cam multu, totusi se pôte escusá, căci — precum diseramu — eroina epopeiei e însasi națiunea.

La trei sute de ani dupa mórtea lui, națiunea i-a adunatu osemintele, și dimpreuna cu ale lui Vasco de Gama, le înmormentá la locul unde acesta la 8 Iulie 1497 a debarcatu.

I. H.

Camoens.

F a n t a s i a.

Asiu vré se fîu pe mare si-o luna argintîa
Se svêrle p'a ei valuri fantastice luciri,
Si-a stelelor multime lumin'a lor cea via
Se o reflecte 'n ap'a-i cu mîi de straluciri.

Asiu vré se predomnêasca tacere mult adâncă
Si-unu vîntu dulce s'adia, se murmure usioru,
Se vediu a mării valuri sdrobindu-se de-o stîncă,
Se simtiu in al meu sufletu unu farmecu rapitoru.

Asiu vré ca 'ntr'o gondola uimitu de fericire
Se sboru cu-a mea iubita plutindu din valu in valu,
Perdutu in reveria si beatu de-a sa iubire
S'admira al mării umedu si limpede cristalu.

Asiu vré ca 'npinsa tainic a nôstra mica nava,
Se lunece pe unde saltându incetisioru,
Iêr vocea dragei mele multu pura si suava
Se 'ngane linu si dulce mîi siópte de amoru.

Séu nu; asiu vré se fîa unu vîntu plinu de turbare.
Se umfle mîi de valuri ca muntii 'ngrozitori,
Se fîa tot paméntul cuprinsu de 'nfiore
Si 'n ceru legiuni negre de turburatici nori.

Se 'ncép'o vijeliã cum n'a fost nici odata,
Si marea furiósa se spumege urlându,
Se tremure-omenirea de gróza inspaiméntata,
Se plóue, se trasnêasca, se fulgere tunându.

Si 'n mijlocul acestei mîinii ingrozitóre,
In mijlocul acestui concertu Dumnediescu,
Se fîu cu drag'a 'n bratie se-i dau o sarutare,
Si-apoi se moru in valuri dicéandu-i: „te iubescu!”

Ori nu; asiu vré mai bine se fîu intr'o pustia,
In nisce munti selbatici, in pestere adânci,
In codri tacuti, tainici ca négr'a vecinicia,
In cãi necunoscute si 'ntre gigante stânci.

Se vedu ici codru mare, dincolo vâi profunde,
Colecã prapastii negre si bradul uriasiu,
Dincolo isvoru rece ce fuge si s'ascunde
Si-apoi iêr se ivesce formându unu periasiu.

Se vedu fiare selbatici, usiór'a caprióra,
Catându adapostire sub stânce de granitu,
S'audu frundi'a din codru clatindu-se usióra,
Sub adierea dulce zefirului iubit.

S'a du ecoul vâii ce lung duios resuna
Sioptindu dup'a mea siópta din diori pân' la apusu,
S'audu privighetórea ce linu si dulce 'ngâna
O melodía trista, unu ciripitu nespusu.

Si-acolo 'ntre pustfuri lipsiti de griji, de ura,
Se locuiesca numai iubit'a mea si eu,
S'avem de martoru cerul si falnic'a natura
L'a nôstra fericire, l'al nostru hymeneu!

Nicolae Pruncu.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de *Claire de Chandeneux*. —

(Urmare.)

Judecatorul de instructiune și soçiul seu înca se totu consvatuiau. Investigațiunea, dupa parerea lor, curgea fôrte frumosu. Ei discutau cu interesu probabilul faptu.

— Mi-ar placé, déca femei'a acést'a s'ar aședã in o odaia separata a spitalului de Vienne, și n'ar remâné aice în casul'a acést'a, unde toti potu sê ajunga la ea, — dișe procurorul de statu.

— Acolo în tóta privinți'a ar fi aședãta mai avan-tagiósu, mai ales din punctul de vedere al investigațiunii, — dișe judecatorul.

Ei chiamara medicul.

— Puté-se-va transportã nu peste multu acést'a ne-fericita femeia?

— Ceru nișica rabdare, dlor; credu, cã mâne voiú puté respunde la întrebarea dv.

— Tare ni-arú placé, déca in timpu cât de scurtu ar fi cu putinți'a s'ar puté transportã la spitalu.

— Îndata-ce transportarea se va puté face fãra pe-ricolu, ve voiú spune.

Urmarea vorbirii Ismérie-ei fu, cã înca in sér'a aceea doi poliștisi se ivira în fabric'a de sticla și areștara pe Iustin Reboux.

Cine pôte sê descriã furi'a acestui omu, când i s'a inmanuatu mandatul de areștare?!

— El avea sê fîa areștatu!... și pentru ce?... cu ce aveau sê-l acuse?...

Cei doi poliștisi ascultara in linisce injuraturele lui Reboux și se gatau a-l conduce în închisóre.

Dupa injuraturele lui Iustin Reboux urmã vaetarea soçiiei sale. Nefericit'a femeia isi iubiã barbatul, de și acela nu o tratã tocmai bine.

Poliștistii grabira pe Iustin Reboux.

— É bine, sê mergemu, — dișe el. Vreu sê sciú mai bine de timpuriu, decãt târdiú, ce are sê mi se faca mie, lucratoru de omenia?

Cu tóta resignațiunea, cu care dênsul rosti aceste cuvinte, in tonul lui se putea observã vibrarea temerii, care prin presinți'a organelor judecatoresci se produce fãra voia in unii ómeni.

Personalul servitorilor statea incremenitu de su-prindere in fabric'a de sticla; atâte lucruri miraculóse s'au întêmplatu de scurtu timpu dupa olalta, incãt linis-cea lucratorilor se tulburã cu totul.

De și Forster nu imparteși nimenuia detaiurile cau-sei, totusi scirea cã s'a facutu unu furtu a eșitu între lucratori. Furtul, omorul, areștarea, tóte aceste produ-sera o iritațiune mare in cét'a lucratorilor.

Forster, de și l'a suprinsu descoperirea Ismérie-ei, întimpinã cu mare precauțiune acést'a întórcere nóua a cauzei, ca și omul deprinsu cu întêmplãrile cele mai neverosimile. El a facutu multa pracsã pe carier'a sa de negstoru.

Copii lui i imitau ținut'a.

Sabine îndreptã tóta ingrigirea sa demonstrativ asu-pra Juliette-ei.

Laurent tacea adânc.

Déca cineva dintre lucratori vorbiã pentru séu con-tra lui Reboux, el respundea de ordinaru:

— Caus'a acést'a e atãt de misteriósa, incãt va fi mai bine sê așeptãmu rezultatul investigațiunii, înainte d'a ne formã noi ênsi-ne parere.

— Dar nu e cu putinți'a, ca sê nu avemú parere despre lucrul acést'a.

— Te înșeli. Eu n'am nici o pare; urméza esem-plul meu!

Astfel fabricantul și famili'a sa nu formara partiã

in caus'a acést'a nici pentru acusatul, nici în contra lui. Nu l'au banuit, dar nici nu nisuiu a-l aperi.

Ei aretau stim'a cea mai înalta față de procedur'a judecatoriei, ceea ce facea o impresiune estraordinaria asupra personalului fabricii.

Unu individuu eră numai, care eră foarte multămitu cu efectul ce a produsu acestu evenimentu. Acesta eră Honoré Taguin, pețitorul Sabine-ei.

Vanitatea lui se simțea foarte magulita, vedându că prin acestu omoru famili'a fițorei sale soții, ma însasi Sabine, a ajunsu a fi renumita.

Cassirés'a lui Forster s'a ucisu, luntrea lui Forster se paziă ca unu semnu al crimei, unu lucratoru al lui Forster eră acusatuu ca faptuitorul, va să ăica totu ănsul amintiă pe Forster și fabric'a lui de sticla, ceea ce eră mare satisfăciune pentru dănsul, care voia să ieie de soția pe fiic'a renumitului fabricantu de sticla.

La cea d'ântăia scire a omorului el grabi în fabric'a de sticla plinu de bucuria.

— Lumea a și începutu să vorbésca despre omorul acést'a! — ăise el; ce grandioăa desbatere se va ține la curtea cu jurati, cum vor trece biletele de intrare!

— Dămne! — ăise Sabine nu fără tōta amaraciunea. Cum poti cugetă la acést'a lature a acestui evenimentu înfricoșatu!

— Dar, domnișōra, — ăise el nițel cam fără voia, — eu privescu caus'a din partea sa cea mai buna.

— Cum asă?

— Ieta cum! Dăca vrei să-mi para reu, că atențiunea publica se concentrăza spre famili'a dsale, că unu mare numeru de curiosi se vor înfașisă la pertractare; dăca vrei să plāngu, că dōra și dvōstre veti fi siliti toti a ve presintă ca martori înaintea judecatoriei: asu face și acést'a pentru voi'a dtale... Dar eu credu, că trebue să alegemu din tōte partea cea mai favorabila.

— Ca martori! — repeți Sabine cu grōza. Pentru ce ar trebui să ne înfașisămu noi înaintea judecatoriei?

— Pentru ce?... dar ucigatorul și victim'a sūnt impiegatii acestei fabricii.

— Oh! ucigatorul!... înca nu este iertatu să ăicemu acést'a.

— Séu dōra dta esti în stare să presintezi pe unu altu ucigatoru judecatoriei? — întrebă ridēdu duru Tanguin.

Sabine abiă fu în stare a-si învinge iritațiunea.

— Dta scii să glumesci foarte curiosu, — ăise dăns'a cu displacere.

Mirele observă, că Sabine a devenitu seriōsa, și nu fu în stare să înțelēga, că cu ce a ofensatu-o? Spre a-si îndreptă greșel'a, începū să ăica tinerei fete complimente neghiōbe, cari înse numai cu mare greutate fure în stare a stērnī surisu pe buzele ei.

Sabine în adevēr se portă curios. Neghiōbi'a lui Tanguin pareă a fi avutu mare efectu asupra tinerei fete, care eră în continuu indispusa, încât bietul Croesus începū a fi neliniscitu.

— Cât de nervōsa-i! — își ăise el. Nu-mi placu femeile nervōse, și dăca asu scii, că naturelul ei e astfel, asu fi în stare să intrerumpu tōta relațiunea.

A o intrerumpe!... Sabine ar fi preferitu să supōrte înca atâte neghiōbiū, decât să scape miliōnele pețitorului puternicu.

Într'aceste Ismérie începū a se intramă cu încetul, și medicul iertă ca ea să fie transportata în spitalu, unde capetă o odaia deosebita, și de câte ori bun'a ei ingrigitoare iertă, judecatorul de instrucțiune i adresă întrebările nesmintit trebuitōre.

Respunsurile lui Justin Reboux nu înaintau investigațiunea. Manier'a cu care dănsul își probă nevinovați'a

deplina, nu convinse pe judecatorul și nu-i nimici banuiel'a.

Ismérie, când își recapetă memori'a deplin, povesti din firu în peru, cum s'a întēplatu atacul, ce i-a precedatu, dar ăise hotarit, că n'a recunoscutu pe ucigatoru.

— Cu tōte aceste l'ai numitu, — ăise judecatorul.

— Eu? — esclamă biēt'a femeia și pareă atāt de surprinsa, încât judecatorul de instrucțiune o privi cu surprindere.

— Când înca ai zacutu în cas'a lui Jean Marie, odata ai începutu să vorbesci curatu și respicatu.

— Ce am ăisu?...

— Numele unui omu.

— Numele unui omu!... Dămne Dumneădeule!... pe cine am numitu?

Judecatorul își ficsă aspru privirea în ochi curati ai bolnavci:

— Pe Justin Reboux.

Ismérie de spaima nu fu în stare a scōte nici o vorba.

— Justin Reboux!... este cu putintiă, ca buzele mele să fi rostitu fără voia acést'a banuiela nehotarita?...

Se spariă; nici ea nu scieă sigur, cine a fost ucigatorul, și acusă fără să scia pe unu omu pe care puteă să-l trētēsca în pericolu.

Ce e dreptu, acést'a banuiela s'a ivitu mai de multe ori în spiritul ei, și-si aduceă aminte, că a repețitu intru sine mai de multe ori numele lui Justin Reboux.

Și acuma judecatorul pronunță înaintea ei acestu nume!

Înse banuiel'a ei se reduceă numai la un'a dintre crime, la furtu.

Încât pentru crim'a cealaltă și mai mare, omorul, dăns'a nu avea nici unu motivu de banuiela.

Când deja fu în stare să cugete în legatura logica, și arangă în spiritul ei cursul evenimentelor, rugă pe judecatorul de instrucțiune, să nu atribue mare însemnata acelor cuvinte, pe cari le-a scapatu asă ăicēdu în stare de deliriu.

— Dta dara nu mai țini la acusa?...

— Dămne feresce!

— Asă dara în întunericul noptii n'ai recunoscutu de fel pe facatorul de rele, și nu-ti aduci aminte nici macaru de figur'a lui.

— N'am vedutu nimica. Am simțitu numai o umbra apropiāndu-se de mine. Nici n'am sciutu sigur, dăca m'a impunsu.

— Cu ce idei te-ai ocupatu dara dta înainte de-a se sevērși crim'a, că numele lui Justin Reboux ti-a venit mai āntāiu și singuru pe buze, când ti-ai venit în ori? Dta, conform doctrinelor sciintiei, ai trebuitu să te ocupi cu omul acesta imediat înainte de sevērșirea crimei.

Pe faț'a palida ca mōrtea a Ismérie-ei se ivi unu momentu o roșētia viua.

Căci tocmai aceea voia dăns'a să ascunda în secretu, ce se întrebă acuma de ea. Őre ce s'a întēplatu pāna ce dăns'a a zacutu bolnava?

Cu mare durere se redică din asternutul ei.

— De câte ăile me aflu eu aice? — întrebă ea neliniscita.

— De cinci-spre-ăece ăile, dămna.

— Oh! Dămne!

Cađū la patu și lacrimile o inundara.

— De ajunsu pentru astadi, — ăise încet medicul.

Dela sevērșirea crimei, Ismérie se află în parocsismu necontentitu, și nu scieă cât timpu a trecutu de atunci?

(Va urmă.)

S A L O N U.

Calindarul septemănei.

Ziua sept.	st. v.	Numele sântilor și serbatorile.	Sorele	Sorele
	st. n.		resare	apune
Dumineca	13 25	Adun. arch. Gavriil.	4 25	7 35
Luni	14 26	Apost. Acuila.	4 26	7 34
Marti	15 27	SS. M. Chiric și Julita.	4 27	7 33
Mercuri	16 28	S. Mart. Atinogen.	4 28	7 32
Joi	17 29	† M. Mra Marina.	4 29	7 31
Vineri	18 30	M. Iachint și Emilian.	4 30	7 30
Sâmbeta	19 31	Cuv. Die, Macrina.	4 32	7 28

Peșterea Meziadului.

— In muntii Beiusiului. —

Să scriu séu ba?

Me temu să scriu, căci știu bine, că o astfel de schiță nu pôte să fie decât numai unu pré palidu resunetu al unor mominte placute.

Și totusi trebuie să scriu. Am promis această. Vorb'a data e sânta, și — culegătorul de litere cere manuscriptu pentru „Salonu“.

*

Am fost de multe ori prin părțile Beiușului, unde me atragu suvenirii dulci, nici odata înse n'am avutu ocasiune să fiu pututu face vr'o excursiune în muntii romantici, cari ca o ghirlanda admirabila încadréza panoram'a pitoresca de acolo.

Și mi-a parutu reu de această, căci din multi aușisem făcându-se elogiuri vederilor frumoșe ce oferu acei muntii; dar totu-odata îmi parea și cam greu a spune, că eu, fiul acestui comitatu, nascutu aprópe de Beiușu, n'am facutu înca nici unu pașu dincolo de Beiusu, unde se începe caten'a munților.

E bine, nu-i mirare! Eu absentai multi ani d'ăice, și mergeam la Beiușu totdeuna numai pe timpul scurtu. Dar mi-am propusu a suplini în viitoru, ceea ce n'am pututu în trecutu, și — zilele trecute — am și începutu a-mi realizá propusul. Am facutu prim'a excursiune; prim'a, căci cine merge odata la Beiușu, trebuie să mărgea și mai de multe ori, ospitalitatea și amici'a ce te 'ntimpina acolo, nu te lasa acasa pâna ce nu promiti, că vei reveni cât mai curénd.

Am fost la Beiușu. De asta-data înse amu facutu și o excursiune pâna la muntii lui, căci în muntii nici de asta-data n'am fost, ci numai la dealu.

Și ce am profitatu?

Că n'am ce me rușiná așa tare, pentru că nu cunoscu muntii Beiușului, căci nici beiușenii cari locuiescu acolo nu-i pré cunoscu. Cel puțin societatea cu care făceam excursiunea la peșterea Meziadului, se compunea în mare parte din dame și barbati, cari nici odata n'au fost înca acolo.

*

Și erá o frumoșica societate această. Tocmai 9 trasure. Terminul de plecare s'a ficsatu de séra pe deminét'i'a la 5 óre. Dar apoi trecura dóra și șapte când porniram.

Caus'a întârziării?

Negalantii diceau, că „damele“; faptul înse e, că unii din „domni“ ajunsera la locul excursiunii numai dupa ce deja toti sosiseram acolo de multu.

Calea ce duce din Beiușu la peșterea Meziadului e una din cele mai romantice. La începutu, urcându-se la biseric'a gr. orientala, conduce pe platoul unui delu, de unde ochii iubitori de prospecte frumoșe, își gasescu cele

mai pitoresci sujete. De-a stâng'a niște paduri umbróse, ce ascundu în sinul lor sate numeroșe; de-a drépt'a o vale admirabila, preserata cu coline verdi, paduri recóroșe, periuri cristaline, sate merunte și holde frumoșe, de unde resuná armonios cântecul seceratorilor. Și întréga această panorama admirabila, ca tabloul în o cadra imponenta, se impresorá de delurile și muntii gigantici. cari se 'naltau în departare...

În fine calea se cobóra. Sosimu la satul Meziad. Unu satu lungu, cu o singura strada, ocupata și această de riul ce curge prin satu și peste care trebuie să trecemu și de dece ori...

De aci 'ncolo apoi așa dicédu nici nu mai existe drumu, séu cel puțin nu pentru carutié de construcțiune mai „domnésca“. P'acolo se comunica numai cu carale de boi, cari pórtá jos pétr'a în captórele de varu, séu — calare.

Înaintámu totu lângá riul, acusi îl trecemu și iér întrámu în el, pâna ce în urma delurile într'atáta se strimtorescu, încât abiá remâne atáta locu între ele, pe unde sé fuga riul lovindu-se din pétra 'n pétra, și de aci 'ncolo nu mai este alta cale decât alvi'a riului.

Și totusi, cei mai multi ne coboriram, preferindu a merge pe jos, sarindu de pe stánca pe stánca, decât să ne scuture atât de tare trasur'a, pe care în multe locuri o țineau doi trei énsi pentru ca sé nu se res-tórne.

Comoțiunea lunga ne încalđi pe toti, și așteptámu cu doru momentul să sosimu la locul ficsatu.

— Departe-i înca peșterea, moșule? — întrebai pe unu plugaru betránu carele mergea lângá noi elasticu ca unu copilu.

— Nu-i tare departe, — respuse el.

Dar respunsul acesta me cam descuragiá, căci cunoscu mesur'a muntenilor. Când ei dicu „numai o aruncatura“ — va sé dica cel puțin o óra; dar apoi când îi respundu că „nu-i tare departe“ — poti sé înțelegi cale de o ți!

Înse de asta-data moșul nu mesurá cu mesur'a lor, căci suindu-ne totu mai sus, și mai făcéd vr'o dóue cotituri, iéta zarimu sus pe delu pórt'a peșterei. Erau 11 óre trecute.

Cátiva din societate erau deja acolo, și unu de sus ne salutá cu cântecul glumetiú :

Am pesci!

La ce, ca unu echo, altul din peștere respuse :

Am raci!

Apoi continuara în coru :

Si-am unu galbenu, dar nu-i bunu,
Nu-l potu bé cu mândr'a 'n drumu;
Vai de vinu,
Vai de pelinu,
Vai de omul cel stráinu.
Ca traiescu cu suspinu,
In locu de-apa, bé totu vinu!

Și astfel petrecuti de cântecul veselu ne urcaramu și noi la gur'a peșterei, partiá care a fost cea mai grea în tóta excursiunea nóstra, căci în lips'a totala de ori ce carare, trebuiá să ne urcámu cu mare greutate și la arsi't'a ferbinte a sórelui, de pe stánca pe stánca, pâna ce în fine — iéta-ne sus!

*

O bóre rece ne lovescu când ajungemu la gur'a peșterii. Grabimu sé ne scutimu de ea, căci eșofati ce súnțemu, pôte sé devina periculósa. Ne aședámu lângá gur'a peșterii sub ceriul liberu, la sóre — sé ne recórimu și ne delectámu în trud'a acelora cari se urca în sus dupa noi...

Peste câteva minúte se anunță unu evenimentu mare : „més'a e așternuta“. Întrámu în gur'a peșterii.

Și numai atunci usămu pe ocaziune ca să admirăm portalul grandiosu al peșterii. Ca cine-va să-si faca o ideia despre el, însemnu, că e de 36 urme naltu și de 48 latu.

Întrându, ne aflămu într'unu imposantu vestibulu, uitămu mēs'a așternuta, n'auđimu vocea ospitalității, ci admirămu gigantic'a creațiune a naturei, care ar puté să emuleze cu interiorul ori carei biserici.

Înse în urma totusi ne aședămu la mēs'a așternuta pe pamēntu, adeca numai voimu să ne aședămu, căci o voce stentorica striga, că a sositu berea, ne grupămu dara toti în giurul butoiului, așteptādu momentul dulce să ne stēperāmu setea.

Și iēta... tocmai când steteamu gata cu pocalele n mână să le umplemu, se facu descoperirea, că cepul a remasu jos la vale și că prin urmare nu putemu bé. Unu risu cam de sila bucuros încunună acēsta descoperire desamagitoare, și pāna când unu baiatu se repeđi a ne aduce scul'a trebuincioasa, ne puseramu la cele fripluri gustuōse, pe cari ospitalitatea ni le aduse de-acasa din Beușu.

Sosi apoi și cepul, și când se desfundă butoiul vioiciunea fu generala, care se mai mari și prin vinul cu apa acra recoritu în isvoru. Nu este ore de prisos să însemnu, că s'a đisu și toasturi?

Dar acum la drumu —* în peștere!

Întreaga societatea, cu luminări în mână, porniramu în interiorul peșterii, cāntādu cu veselía. Dar cāntul numai decāt încetă, căci minunile naturei ne închisera gurile, spre a nu scōte alte vorbe, decāt esclamațiuni de admirare.

Nu e scopul acestor șire, căci nu me simtu competent în materia, să vi presinte unu studiu al acestei peșteri. Cei ce se ocupa de asemenea lucruri, potu gasi descrierea ei în opul profesorului Schmidl despre muntii Bihariei, opu tiparitu la Viena în 1863 în limb'a germana, dupa care unu domnu profesoru ni-a promis și nouē unu studiu specificu.

Nu voiu vorbi dara despre acele nenumerate căi, spelunce, coridōre, etage, isvōre, câte se afla în acēsta peștere, un'a din cele mai renumite câte esistu; voiu însemnā totusi, că admirabil'a formațiune de stalagmite și stalagmite surprindu și te nuimescu. Numai puđina fantasía, și vedi înainte-ti totu felul de figure: ómeni, animale, lucruri de architectura, biserici, amvonuri, trepte, piramide, obeliscuri și Dumneđeu mai scie ce?

Tōte aceste figure albe și cenușie, sclipindu în întunericul vecinicu al peșterii, reflectādu-se la lucōrea luminelor pe paretii decorati cu miliōne de arabescuri fantastice, înfașișeza unu tablou feericu, ce ni revōca în memoria poveștile auzite în copilaria.

Dar, ce e dreptu, tōte aceste placeri le și platimu destul de scumpu. Pamēntul peșterii, pe care calcāmu, e grontiuosu, pașimu de pe pētra pe pētra, de multe ori dāmu de tina, acusi ne suimu, și în unele locuri deasupra picura pe noi...

Înse cine ar considerā aceste, când ochii-i au o desfetare cerēsa?!... Nu observaramu nici noi, cum trecu așa iute o óra și jumetate, de când ne aflamu în interiorul peșterii; și de cumva obosēl'a nu ne facea atenti, de și sigur nu esleamu înca.

Eșindu în gur'a peșterii, niște māni de đine ne surprinsera iērasi cu mēs'a incarcata, căci de multu nu māncasemu. Și — ca petrecerea să fia completa — iēta că sosi și music'a din Beușu, și — dantīul se ncepū cu „Ardelēn'a“, dupa care urmara altele, înca și „Quadrille“. Nu sciu, deca s'a mai jucatū acestu jocu în locul acela?!

Dōra numai moșul Lancu ar scie spune acēst'a. El

a veđutu petrecēdu-se multe în locurile aceste. A cunoscutu și pe fericitul episcopu „Vălcānu“, și de-atunce e totu șmaru în dominiul episcopescu. Și acuma a fost de față la petrecerea nōstra...

Dar timpul înainte și ne facea atenti să ne gatāmu de drumu. Porniramu dara iute, și dupa o đi petrecuta atât de frumos, ne rentōseramu la Beușu.

Iosif Vulcanu.

Concertu, teatru și balu rom. în Beușu.

— 20 julie.

Multu onorata Redacțiune!

Studiosii romāni din Beușu vor arangia unu concertu însoțitu cu producțiune teatrala și dantīu în 8 aug. a. c. în gradin'a conditoriei lui Stefan Virág, în favōrea unui fondu pentru ajutorarea studentilor gimnastisi miseri în casu de morbu; cu program'a următoare:

I. Concertul: 1. „Cāntecul gintei latine“, poesia de V. Alesandri, ari'a de Galombiovski în quartett de Ed. Gocs, esec. de corul vocalu; 2. „Împeratul și Archimandritul“, poesia de A. Muresianu, declamata de Iust. Papp; 3. „Fleur et Fleurette“ de H. Lichner, esecutata de corul instrumentalu; 4. „Az utolsó lövés“, balada de Garay, declamata de Ales. Grama; 5. „Hor'a Severinului“, esecutata de corul vocalu; 6. „Balcescu murindu“, solo de I. Löw, cāntatu de Andr. Papfalvai; 7. „Cum stāmu“, poesia de I. Grozescu, declamata de Nic. Budo; 8. „Mazur“ de I. Zasskovsky, esecutata de corul vocalu; 9. „Multu pareau frumōse“, esec. de corul instrumentalu; 10. „Penesiu Curcaul“, poesia de V. Alesandri, declamata de T. Bulcu; 11. „Drumu bunu“, esecut. de corul instrum.

II. Represintatiunea teatrala:

I. „Scar'a Mitiei“, operetta în 1 actu de V. Alesandri. Persōnele: Anica Florinēscu veduva tinera, đșōr'a A. Balasiu; Ghița Faurinu verul ei, Iustin Papp; Magdianu presidentu la Roman, **; Marinu gradinarul, **: Florica femeia lui, đșōr'a V. Balasiu; O slujnica a Anicai, đșōr'a Adela Dudulescu. Sateni.

II. „Dela satu“, comedia în I actu. Persōnele: Gligoru Burila, dl Vas. Curtescu; Doc'a soći'a sa, đșōr'a A. Balasiu; Florica fet'a lor, đșōr'a Adela Dudulescu; Nitū Ciurila preparandu, **: Traila unu tandala, Dem. Marga; Ana țigana vrajitoare, **: Terani, țerance, lautari.

Alesandru Grama,
presedintele comitetului.

Teodoru Bulcu,
notariul comitetului.

Literatura si arte.

DI V. Maniu, membru al Academiei Romāne, a scosu la lumina în Bucuresci: „Proscrisul romānu“, drama originala naționala în 5 acte și 5 tabeluri. Sce-n'a se petrece în capital'a Transilvaniei, în ajunul evenimentelor din 1848. În curēnd vom reveni asupra acestei piese; acuma observāmu numai în trecātu, că acēst'a, fiindu lucrarea unui oratoru, dicțiunea dintr'ēns'a are timbrul oratoricu. Ceea ce mai surprinde la prim'a cētire, este mulțimea de cuvinte latine neîncetātianite în limb'a nōstra. Prețiu 2 lei.

Din Albumul „Macedo-Romānu“, pusu de cāteva đile sub presa, s'a trasu — precum cetimu în „Bin. Publ.“ — pāna la liter'a D. Se scie, că tōte articulele tramise pentru acestu albumu, fia ele romāne, fia în limba straina, se punu dupa liter'a alfabetica a numelor autorilor; pe lānga acēsta, ori ce articolu tramisu se va tipari cu propri'a ortografia a autorului, astfel, că „Albumul“ va fi, la terminarea lui, unu adevēratu mosaicu limbisticu ortograficu. Unu singuru lucru i mai lipsesce pentru ca mosaicul „Macedo-Romānu“ să nu mai lase nimicu de doritu sub respectul estetice: semenarea ilus-

trațiunilor în ȋnsusi corpul „Albumului“ în locu d'a fi surghiunite la sfârșitu, dupa cum se ȋdice că ar fi hotărîtu comitetul Societății Macedo-Române.

DI dr. Vas. Pap, judecatoru la tribunalul din Sătoralja-Ujhely a scosu de sub tiparu opul seu în limb'a ungureșca, intitulatu : „România alkotmányos intézményei“. (Aședămintele constituționale ale României.) Precum și titlul anuncia, lucrarea acēsta descrie tôte aședămintele mai nōue ale României, și astfel presinta cetitorilor magiari unu tablou viu al istoriei acelei țeri în deceniile din urma, istoria care descrie totu progresul ce frații nostri de dincolo de Carpați au facutu în acei ani pe tôte terenurile. Serisa cu ȋnima de român, cu tôte aceste obiectivu, cartea acēsta face unu bunu serviciu atāt României, cât mai ales publicului pentru care s'a scrisu, căci acesta în fine a capetatu și o carte scrisa despre români fără ura. De aceea o recomândămu atențiunii acelora, cari știu unguresce. Prețiu 1 fl. Se afla de vȋndare la autorul.

DI P. S. Aurelianu a scosu de sub tiparu la București edițiunea a două, reveđuta a lucrării sale : „Țer'a nōstra“, schițe economice asupra României. Prețiu și unde se afla de vȋndare? — Nu scimu, căci n'amu veđut'o.

DI Tocilescu, carele acuma face studii istorice la Paris, publica unu articolu interesantu în „Archeologisch-epigraphische Mittheilungen“ din Austria, prin care studieza niște inscripțiuni din Români'a. Fiul României vine în numitul ȋuaru cu studiul seu, dupa unu studiu al marelui Mommsen asupra unei inscripțiuni a museului din Budapesta.

Cestiunea proprietății în Dobrogea, partea I, studii asupra proprietății funciare și în special asupra domeniului publicu în imperiul otomanu, urmatu de codicele otomanu din 1858 asupra proprietății funciare și de alte legi mai recente, traduse în românesce de G. M. Ghica a aparutu la București.

„**Albumu musicalu**“ pentru pianoforte, conținȋndu : Hymnu Cosmopolitu, Quadrilul Latinului, Valsul Germanului, Polca și Polca-mazurca Slavului, de Constantinescu, se afla de vȋndare la București.

O pianista româna, dșor'a Emilia Saegiu, care și-a terminatu în vȋr'a acēst'a studiile în Viena, s'a rentorsu la București, unde în curȋnd va dă unu concertu, spre a-si probă compatrioților progresul ce a facutu. Dsa fost un'a din cele d'ântăiu premiata.

Unu ȋuaru de multu doritu a aparutu la București. Acesta se numesce : „Monitorul agricolu, vinicolu și horticolu“, care redactatu de dl C. N. Racotta, și edalu de guvern, se trage în 6000 mȋ de esemplare, și apare în tôte duminicile. Pecatu, că ȋuariulu acesta nu e scrisu în stilu mai poporalu, căci astfel cum este acuma nu va putȋ se face efectul doritu, nefiindu înțelesu de clasele mai de jos.

Biserica si scȋla.

Archidieceș'a Sibiului. *Demetriu Andronic,* a căru mȋrte s'a anunțiatu în nrl trecutu al foii nōstre, greșindu-i-se numele „Androne“ în locu de „Andronic“ a lasatu dupa sine unu testamentu care i va face numele nemuritoru, căci a facutu o fundațiune pentru spriginirea meseriașilor români. Mass'a averii lasate spre scopul indicatu, este, precum ni spune „Telegr. Rom.“, dupa calculul cel mai modestu, 130,000 fl. Totu acēl ȋuaru publicu și testamentul din care aflămu, că — între altele — repausatul a lasatu : bisericei în al cărei cimiteriu avea a se înmormȋntă trupul seu o obligațiune de ale desființării sarcinelor de pamȋntu transilvane de 1000 fl., spitalului Francisc Iosefian din Sibiū asemele obligațiune, casei copilor orf. evang. iȋr aceea, saracilor din Sibiū 1000 fl., saracilor din Boița 500 fl.,

saracilor din Reșinari 500 fl., — apoi, dupa ce s'a îngrigitu de rude, „avȋndu în vedere lips'a de meseriașii români și de mijlȋce de a îndrumă pe Români la acel ramu de cultura, fără care nici o națiune nu pȋte ocupă locu între popȋrele cele civilizate“, destină spre acēstu scopu cas'a sa din Sibiū cu nr. 36 din strad'a Cisnădiei, împreuna cu averea sa ce va remănȋ dupa implinirea legatelor și a altor spese, pentru o fundațiune ce sȋ pȋrte numele : „Fundațiunea lui Andronic pentru români gr. or. neuniti din Transilvani'a“. Din acēsta este a se împarteși în totu anul : cu cȋte 15 fl. mai multu baeti români, cari se vor află învețiacei la meserii ; cu cȋte 30 fl. mai multu tineri români, cari au învețiatu meseri'a, când ajungu sodali spre a-si cumperă vestiminte ; cu cȋte 50 fl. acei sodali români, cari ca atari vor petrece șese ani în lucrarea meseriei lor ca ȋmeni cu dreptate, când se vor aședă ca maestri pentru de a-si putȋ începe meseri'a. Administrarea acestei fundațiuni a concredȋt'o unei reprezentanție statatȋre din membrii consistoriului archidieceșanu plenaru gr. or. din Sibiū.

Dieceș'a Caransebesiu. Corespundintele nostru din Caransebestu ni scrie aceste : Septemȋn'a trecuta s'a terminatu aice esamenele la institutul teologico-pedagogicu. Pedagogi'a a fost cercetata de 32 tineri, asemene și cursul clericalu. Esamenele au fost fȋrte îndestulitȋre, ceea ce a probatu zelul bravilor profesori. Ca unu ce interesantu și îmbucuratoru am de a aminti, că și vr'o cȋteva tinere au frecventatu preparand'i'a și au facutu esamenele cu frumosu resultatu.

Cum sȋ fia o domnișȋra romȋna? În septemȋn'a trecuta s'a ȋnintu la București împartȋirea premiilor la elevele institutului „Educațiunea romȋna“. Cu acēsta ocaziune, directȋrea institutului, dn'a Manliu, în puține cuvinte, dar bine precisate, a aretatu ce fel trebuie sȋ fia instrucțiunea și crescerea ce se cuvine tinerelor domnișȋre, ca sȋ devina adeverate mame, sincere soȋi și bune romȋnce. „O judecata drȋpta, — a ȋisu dn'a Manliu, — o inima deschisa și nobila, o purtare modesta și îndatoritȋre, unu sentimentu religiosu și naționalu, unu spiritu casnicu și economicu, o ordine riguroșă în tȋte afacerile, și mai presus de tȋte unu caracteru firmu și lealu, iȋta ce se cere dela o domnișȋra într'adeveru instruita și bine crescuta, iȋta ce noi voimu sȋ sadimu și sȋ desvoltămu în elevele ce dvȋstre, dȋmnelor și dȋmnilor, ati binevoitu a-mi încredință.“

La universitatea din Iasi dl I. Caragiani s'a alesu pe trei ani decanu al facultății de litere și dl N. Culeano decanu al facultății de sciinție.

C e e n o u ?

Maj. Sa regele va merge la finea lui august în Olmȋtz, unde municipalitatea și autoritatea cercuala a și începutu a face pregătirile de primire.

Dela curtea romȋna. La 2/14 Domnul și Dȋmn'a, împreuna cu prințul de Wied, au mersu de au visitatu salinele dela Telega. La gar'a Cȋmpina, au fost întimpinati de prefectul de Prahova, de primarul capitalei, dnii primu-președinte și primu-procuroru al tribunalului judetului, comandantul regimentului 4 calarași, precum și de unu numerosu publicu, venitu spre a vedȋ și salută pe suverani ; cari au pornitu de acȋ la Telega, în trasuri, escortati de unu detașamentu de calarași, unde i așteptau dl Cariagdi, camarășul salinei, cu dn'a Cariagdi, întregul corpu al funcționarilor salinelor și obștea locuitorilor, cu numeroșe buchete oferite Dȋmnei. Domnul și Dȋmn'a, împreuna cu prințul de Wied, au intratu în saline, visitȋndu diferitele galerii iluminate, cari oferiau unu stralucitu și neobișnuitu spectacolu. În urma s'au coboritu în fundul salinelor, unde au asistatu la taierea și estragerea sărei. Cu acēsta ocaziune Domnul

a grațiatu mai multi condamnați și a redusu osând'a la alții. La orele 4 M. L. R. au luat parte la unu prândiu, servitu în cas'a dlui G. Cariagdi și la orele 5 au pornitu din Telega și s'au întorsu în Sinaia la orele 7¹/₄. La acésta excursiune, afara de suit'a domnésca, au luat parte Ducros Aubert, tramisu extraordinaru și ministru plenipotențiaru al Franței, I. Câmpineanu, ministru financelor, E. Statescu, directoru princiaru al căilor ferate române, C. Esarcu, ministru reședinte pe lângă curtea Greciei și A. Sturdza, agentu diplomaticu al României la Sofia. — *Principele de Wied*, fratele Dómnei, care de vr'o trei septemâni erá óspele curtii princiare, a plecatu dela Sinaia pe la Brașovu către casa. Unu trenu specialu, în care se aflau Dómnu și Dómna dimpreuna cu principele de Wied și cu o numerosa suita se puse în mișcare spre Brașovu. Dómnu și Dómna petrecura pe óspele lor pâna la fruntariile țerei.

Archiducea Gizella la 12 l. c. a serbatu la München a 24-a aniversaria a naserii sale. Cu acésta ocasiune, augustii sei parinti, regele și regin'a, i-au tramisu depeșa de felicitare din Ischl. Regele Bavariei i-a tramisu o epistola autografa, și unu buchetu frumosu de flori din insul'a de rose de pe lacul Starnberg.

Sciri personale. *Bilroth*, renumitul operatoru din Viena, a fost țilele trecute la Oradea-mare, chiamatu la bolnavul dr. Kralovszky; a sositu deminét'a la 3 și la 11 ore înainte de miédiadi s'a rentorsu, ducéndu și unu onoraru de 800 fl. — *Primul ministru Tisza* se afla la moși'a sa Geszt în Bihari'a, de unde va merge la băile dela Ostende.

Serbarea tragatorilor în Viena a reeșitu foarte bine, în tóte țilele festivitáti și bancheturi, într'o ții și Maj. Sa a mersu a-i vedé. Tragatorii români au escelatu, căci multi din ei au luat premie. Entusiasmul celor adunati e mare.

Banca naționala a României, precum cetimu în „Press'a“, va fi peste câteva țile unu faptu împlinitu. La 7/19 l. c. a espiratu terminul acordatu acționarilor pentru a face al doile versaméntu de 15 la suta. Dela 8/20 pâna la 12/24 acționarii cari voiau sê represinte la adunarea generala și pe alti subscriitori ai banței, aveau sê-si depuna procurele lor la direcțiunea comptabilitáti generale a ministeriului de finanțe. La 15/27 l. c. va avé locu adunarea generala pentru constituirea banței. Guvernul va instala pe guvernatoru, și dupa acést'a se va procede la alegerea directorilor și censorilor respectivi etc.

Semnu al timpurilor. Pe când în străinătate s'a încinsu o lupta înfricoșata în contra calugarilor, la noi unele orduri calugaresci se afla în pericolul d'a se desființá cu totul — din lips'a membrilor. Din anu în anu devine mai micu numerul tinerilor cari se facu calugari. Astfel în cele două-spre-dece case ale misericordianilor, cari sânt foarte folositori, căci au medici și spitaluri, abiá se afla o suta de membrii. De curénd și din ordul premonstratensu eșira doi ênsi, ambii profesori la Oradea-mare; unul s'a facutu preotu lumescu; cealaltu a depusu cu totul reverend'a. Așá dara nu e mirare, că și la Blașu numai cu sil'a se prinde câte unu calugaru.

Din Gleichenberg ni se scrie, că numerul óspeților acolo devine din ce în ce mai mare, cu tóte că o mulțime de băi au începutu sê-i face concurenția. De câțiva ani cur'a acolo s'a mai adausu și prin așá numit'a „odaia de inhalațiune“, care e foarte folositoare pentru cei ce suferé de gátu.

Sciri scurte. *Calugaritia din Sibiu*, cu numele calugarescu Mihaela, dar cu numele familiaru Vilemina Gidófalvy, a fugitu din manastire, căci — țicu țiuarele unguresci, cari din cestiunea acést'a facu capitalu polițicu — preotul magiarofacu Horn a persecutat'o. —

Jidovii din Siopron au datu drumul unui învetiatoru. căci acela a deșteptatu și nutritu în școlarii sei spiritul ungurescu. — *În comun'a Abrány*, comitatul Șaroșu, în timpul din urma au fost foarte multe incendie; poporul a banuitu pe unu bietu omu, l'a prinsu, și fără sê-l asculte, l'a aruncatu în flacari. — *Boemii* scriu în țiuariul „Coske Noviny“, că dènsii nu se vor împacă cu ungerii, pâna ce acestia nu vor încetá sê apese pe slavi. — *Locotenent'a din Lemberg* a adresatu o întrebare către staritțul manastirii din Dobromyl, deca va predá manastirea în casu de resboiu pentru ranitii din armat'a austro-ungara? staritțul a respunsu „da“. — *Caldur'a*, care în țilele din urma a începutu a scadé, a fost așá de mare în Budapesta, încât s'a urcatu la 41 graduri la sóre.

Sciri străine. *Mam'a lui Skobeleff* ducéndu-se din Filipopoli la excursiune spre a duce ajutoru la spitul dela Cirpan, a fost jefuita și asasinata, dimpreuna cu femeia sa de casa și unu adjutantu; asasinul, vedédu-se încungțuratu de gendarmi, s'a sinucisu, trei din complicitii sei au fost arestati, se presupune că furtul a fost mobilul crimei. — *Pausz*, vicispanul fugitu din Severin, se afla la Constantinopolu, și șede în „Hotel Pest“. — *Paharnicul din Lisabonna*, cont. Penamacor, e acusat, că ar fi falsificatu bancnote; odata juriul l'a achitatu, dar procesul s'a renovatu. — *La Newport* în bai'a de carbuni Risca s'a facutu esplosiune, care a nimicitu 110 ómeni. — *Din Africa de miédiadi* în anul 1879 s'a transportatu diamante în pretiu de 3.685,610 pundi sterlingi. — *Bazaine* trage de mórte, i s'a și facutu maslu; doresce, ca trupul lui sê fia transportatu în Francia. — *Fetele lui Puskin*, contess'a Merenberg și general'éa Hartung, au capetatu dela țarul, din incidentul inaugurării statuei poetului, o pensiune considerabila. — *Tom Taylor*, redactorul renumitului țiuaru umoristicu englezescu „Punch“, a muritu; el a lasatu dupa sine mai bine de o suta de comedii și drame scrise de dènsul.

Nrul presinte se mai tramite tuturor abonăților nostri de pân'acuma. Rogámu pe toti aceia. ale căror abonamente espirara cu nrul 48, și vreu sê aiba fói'a nôstra și mai departe, sê le rennoiesca de timpuriu, la din contra le vom tramite bilete de postprimire postala, de óra-ce **nu putem sê tramitemu fói'a nimenuia à conto**; aceia cari nu mai dorescu sê remâna abonantii nostri, sânt rugati a ne innapoiá nrul acesta, ca astfel sê-i stergemu din registrul abonăților!

Cu ocasiunea acésta oferimu abonăților nostri urmátorele **favoruri**: Abonantii „Familiei“ isi potu comándá la noi **cu preturi foarte scađute numai pentru dènsii** aceste opuri de redactorul „Familiei“: „Ranele Națiunii“, romanu în 3 tomuri, în locu de 3 fl. cu 1 fi. 15 cr.; „Selavul Amоруlui“, romanu în 3 tomuri, în locu de 3 fl. — 1 fl. 50 cr.; „Novele“, 3 tomuri, în locu de 3 fl. — 1 fl. 30 cr.; „Poesii“, unu volumu, în locu de 1 fi. — 40 cr.; „Mirésa pentru mirésa“, comedía în 3 acte, în locu de 1 fl. — 25 cr.; precum și „De unde nu este rentórcere“, romanu de Adrien Gabrielly, tradusu de T. Budu, în locu de 1 fl. 25 cr.

Alte cărți nu se afla de vëndiare la noi. Iér din tablouri, mai avemu portretul lui Ion Bratianu; în locu de 1 fl. — 26 cr.

Colectantii vor primi dupa 5 esemplare, al șesele, gratis. Redacțiunea „Familiei“.

Proprietaru, redactoru respundietoru si editoru :

IOSIF VULCANU.

A conservá frumseti'a tineretiei

pana la adancile be-
tranetie
e problem'a de viétia
a fia-carei
femei.

Asta atérna de cea mai
ingrigita cultivare a pe-
litiei. Conservarea curata
si delicata a acesteia,
intretinerea ei in finétia
si freschetia, — stirpirea
petelor, a rosietiei, a pis-
truelor si a tuturor peta-
rilor pelitiei, precum mai
ales nimicirea repentina
si durabila a cretielelor,

se póte efeptui deosebitu prin escelent'a si atat de suprin-
diefóra in efectu

RAVISSANTE

(du dr. Lejosse à Paris.)

unicul nesticaciosu preservativu pentru cultivarea pelitiei,
esaminatu oficialminte. Celu mai pretiosu secretu de toaleta
al damelor elegante din Paris, Londra, Viena si Budapesta,
conservarea freschetiei din tineretie si la betranetie: s'a pro-
batu prin mii de esemple cá bunu, de aceea, cá primu-mij-
locu de infrumsetiare, nu póte se lipsésca de pe mé'sa de
toaleta a nici unei dame.

Pretiuul unei sticle originale mari fl. 2.50) cu indrumare de
Pretiuul unei sticle originale mici fl. 1.50) intrebuintiare.

**În mare și în micu se afla de vëndiare în
calitate originala si se póte comandá prin epis-
tola în principáluu magazinu centralu în Bu-
dapesta városháztér 9 sz. în parfumeri'a
FRIDERICEI SVARCZ.**

Pentru caletori si calareti!

Lada tare de caletoritu, dupa marine si eualitate, 2 fl. 85 cr.
— 35 fl. Traista de drumu pentru mana si care se póte acatiá
6—12 fl. Traista de caletoritu bine arangiata 16—60 fl. Inveli-
tóre de caletoritu pentru unelte de toaleta 1.80—7 fl. Curele en-
glese pentru plaid 85 cr. — 2 fl. 50 cr.

Nou! Invelitóre pentru scutirea imbracamintului 5.75. Pe-
rina de aeru 4.80—10 fl., vase de drumu din gummi 1.50—2 fl.
Acoperitoru de drumu, cu perina de aeru, 20—50 fl. Orologiu
amer. cu aretatoru de minute si cu clopotielu de desteptatoru 8 fl.
Bastonu greu de muschiu de tauru 2.—3.75. Baston athleticu cu
pele 5 fl. Ploaru de metasa 4.—12 fl. Ploaru de stofa 2—4 fl.
Parasolu barbatescu 1.85—4 fl. Tinetóre de tigari, ce se potu
aniná de uneri 3.85—10 fl. Cutia pentru sticle de vinu pentru
3. 5. 7. butelie cu 9, 10.50, 13.50. Cutia englesa pentru bani si
hartii de valóre 5.25, 6.75. 8. 12 fl. Peria de sirma favorita pen-
tru peru, intrebuintiarea ei este placuta si frescatóre 1.60—2 fl.
Gummi, articoli din Paris pentru aperare personala si cautare
de bolnavi. Cristiru si spritz 1.80, 2, 2.40, 3.50, spritz in cutia,
cu aparatu apesatoru 3.50, Einsatz de gummi 90 cr., 1.35, 3 fl.
Revolver cu 25 de umpluturi 5—25 fl. Paliu de plóia cu
gluga, care se póte purtá de ambele parti 11, 11.60, 12
fl. Paliu tare de gummi pentru plóia, pentru calareti
15.75, 17.30, 19 fl.

Siea englesa din piele de porcu 15—30 fl, frau
2.65—4 fl., cu dóue frane 4.80—8 fl. curéna la scaritia
2.50—3.50, ingreunatoru de siea 2.25—3.50, asudatoru
3—5 fl. zabale 1.80—3.50. trenzli 50 cr. — 2 fl. scari-
tia 1.60—3 fl. Cinga cu stringatóre 6 fl. Lampa de
grajdu cu gratia de asigurare, pentru oleiu si petroleu
2.—3.50. Gamasnic de calaritu din pele de cerbu si de
vitielu 4.50—7.50. Nucle de calaritu din piele de Rino-
cer 60 cr. — 2.50. Manusi de curatitu caii 90 cr. Un-
sóre de innoiatu pielea 60 cr. — 1. 3 fl., sapunu de curatitu
sieu'a 80 cr. Masine de aruncatu globuri de sticla pentru in-
vientiarea la dare la semnu 20 fl., 100 de globuri de sticla umplute
5 fl. La comande alatura pretiu-curentu ilustratu (4—4)

Teodor Kertész,

Budapesta, Dorottya utca I.

Nu ne mai trebuie argintul scumpu,

cáci în privintia acést'a avemu unu surogatu multu mai ieftinu. De o parte prin procurarea **estraor-
dinaru ieftina** a materialulu, de alta prin puterea de lucru buna și ieftina, **fabric'a întrunita de
articoli de argintu britanicu** a reesitu se învinga tóte fabricele de asemenea calitate, atât în pri-
vint'i'a pretiulu, cât și în a calitatii.

Avantagiul fabricatelor nóstre consiste mai ales în aceea, că articoliu nostriu nu stau înde-
reptul adeveratulu **argintu**, de óra-ce nici nu sânt stricacióse, nici nu-si schimba colórea, și nu se
tocescu; acestu argintu britanicu e albu, și remâne totdeuna asemenea **argintulu adeveratu**; mai
departe, sântemu în positiunea d'a puté vinde urmatórele **40** de obiecte, cari pan'acuma costau 35
fl., **cu prettu fabulosu de 9 fl. 50 cr.**, tramiéndunise sum'a, séu cu rambursa postála și anume:

- 6 escelente cuțite de mé'sa cu manunchiu de argintu britanicu și cu adeveratu taișu englezescu;
- 6 furecutie de cele mai fine, din argintu britanicu, în o bucata;
- 6 lingure de mâncatu, din argintu britanicu, massive;
- 6 " de cafea " " " " " de calitatea cea mai buna, massive;
- 6 rasle, din argintu britanicu, de calitatea cea mai buna;
- 1 lingure de scosu sup'a " " " " " massive;
- 1 " " laptele " " " " " " "
- 6 tasse englese Victoria, canitate finu;
- 2 feșnice pompóse de salon

Tóte aceste 40 de piese sânt gatite **din celu mai finu si mai solidu argintu britanicu**,
și prettu lor în locu de 35 fl, e

n u m a i

9 florini 50 cruceri.

Comandele prin epistole sunt a se adressá cat mai ingraba astfel :

Az egyesült **Britania-Ezistárúk** gyári raktárába, Budapest, városháztér 9 sz. Harisch-Bazár.